TEHNIČKE UPUTE ZA UNOS PODATAKA

Verzija Excel datoteke: 6.0.0.

Prije popunjavanja obrasca proučite ove kratke upute kako biste izbjegli probleme i razjasnili sve nejasnoće vezane uz unos obrasca. Prije popunjavanja provjerite na web stranicama FINE ili Ministarstva koja je aktualna verzija obrasca. Ne predajte obrasce u starijoj verziji Excel datoteke ako je na web-u objavljena novija verzija. Korisnici Office-a 2007 - obavezno proučite dodatak vezan uz Office 2007 na kraju uputa.

Upozoravamo da je ovu Excel datoteku **nije moguće popuniti Libre office-om** koji se često pojavljuje kao besplatna alternativa Microsoft Excel-u zbog pogreške u Libre Office-u da se formule na skrivenim radnim listovima ne izračunavaju dok god se radni listovi ne otkriju. Sve dok se ta pogreška u Libre Office-u ne ispravi ovaj alat je neupotrebljiv za popunjavanje obrazaca. Želite li koristiti besplatno rješenje koristite OpenOfffice, verzije 3.x i novije.

Svi radni listovi su zaštićeni i međusobno povezani formulama koje ujedno određuju poslovna pravila i rade kao kontrola. Svrha zaštite radnih listova nije "skrivanje" kako Excel datoteka radi, već je samo dodatni mehanizam koji sprječava da nehotice poremetite formule i kontrole unutar datoteke. Bilo kakve izmjene na strukturi Excel datoteke rezultiraju da datoteka postane nečitka za učitavanje.

Sve opće podatke unosi se na radni list RefStr, oni se automatski prenose na sve pojedinačne radne listove svakog pojedinačnog izvještaja, gdje se unose i financijski podaci za te izvještaje. Ovaj Excel dokument predviđen je za automatsku računalnu obradu, **ni u kojem slučaju nemojte stvarati nove radne listove, mijenjati nazive postojećih listova ili brisati radne listove**. Knjigovodstveni servisi koji predaju obrasce za više obveznika mogu u jedan Excel dokument unijeti podatke za samo jednog obveznika, za svakog novog morate imati novu Excel datoteku pod drugim imenom.

Razdoblje obrade unosi se na način GGGG-MM gdje GGGG označava godinu, a MM zadnji mjesec razdoblja bez ikakvih razmaka međusobno osim crtice. Kod korisnika koji imaju postavke datuma na računalu u formatu GGGG.MM.DD (godina, mjesec, dan), može se dogoditi da računalo samo pretvori oznaku razdoblja u datumsku vrijednost i da primjerice umjesto 2007-09 napiše rujan 2007., ako se to dogodi, promijenite postavke računala što se tiče formata datuma na DD.MM.GGGG kako biste izbjegli ovu automatsku pretvorbu datuma, jer takva oznaka razdoblja nije prepoznatljiva i takav obrazac neće biti zaprimljen i obrađen.

U polja šifra djelatnost i šifra grada/općine unosi se samo šifra pripadajućeg podatka, ni u kojem slučaju ne tekstualna vrijednost koju šifra predstavlja. Na listu ZupOpc nalazi se popis županija i pripadajućih općina, a na listu Djelat šifre djelatnosti.

Vrijednosti za sve AOP oznake se unose iz vašeg predloška osim vrijednosti AOP oznaka sumarnih AOP-a koji se izračunavaju automatski prema zadanim formulama u obrascu (polja koja se automatski sumiraju i popunjavaju označena su sivom bojom, a polja koja se unose nisu obojena). Ne prenosite podatke metodom Copy/Paste (Kopiraj/Zalijepi), jer tada se može dogoditi da prenesete i formate i podatke koje inače ne bi mogli upisati, na koje bi vas kontrole upozorile da ne valjaju. Ako već koristite metodu Copy/Paste, koristite varijantu Paste Special - Value (Specijelano zalijepi - Vrijednosti). Ni u kom slučaju ne unosite podatke s lipama, već samo zaokružene cjelobrojne vrijednosti.

Čest slučaj je da korisnici ne maksimiziraju Excel datoteku (posebno ako je otvaraju direktno s Web-a) i da jednostavno "ne vide" nazive radnih listova na dnu ekrana. Zbog toga je uvedena navigacija na vrhu ekrana koja ostaje na vrhu i kad se šetate kroz obrazac dolje-gore. Klikom na ime radnog lista (bijeli tekst na tamnoplavoj podlozi), automatski se prebacujete u radni list na čije ste ime kliknuli. U svakom slučaju uvijek maksimizirajte prikaz na ekranu prilikom unosa podataka.

Na radnom listu **Kontrole** nakon unosa možete provjeriti jesu li zadovoljene neke osnovne kontrole na podacima. Radni list Kontrole organiziran je u dvije kolone, u prvoj koloni je oznaka da li je kontrola ispravna a u drugoj je tekstualni opis što ta kontrola provjerava. Kontrole mogu sadržavati pogrešku ili upozorenje. Pogreška je podatak koji se mora ispraviti / upisati dok su upozorenja neobvezujuća za ispravak jer su u pitanju kontrole koje imaju neke iznimke (npr. broj zaposlenih u neprofitnoj organiziciji je stvarno rijetko veći od 500, ali nije nemoguće).

Prilikom punjenja Excel datoteke direkno iz aplikacije za računovodstvo ili neke druge vanjske aplikacije, čest je slučaj da ta aplikacija koja puni Excel datoteku, otvori datoteku, napuni je podacima i zatvori ali nema mogućenost pokrenuti izračune sumarnih podataka. Takva datoteka će javljati pogrešku prilikom učitavanja. U slučaju da Excel datoteke punite iz svoje aplikacije, obavezno je nakon toga otvorite u Microsoft Excelu ili Open Office-u, pri tom će se sve formule izračunati u djeliću sekunde, te takvu datoteku ponovo snimite, bez ikakvih dodatnih unosa ili promjena. Preporučljivo je kroz neki od ovih programa opcijom "Save As" ili "Snimi kao" snimiti je pod novim imenom pa je mogućnost da i tada formule ostanu neizračunate puno manja.

Česta pogreška pri unosu je da nakon brisanja vrijednosti nekog AOP-a u ćeliji ostane upisan razmak koji se ne vidi na ekranu, kad se to dogodi, polje kontrolni broj na vrhu obrasca bit će popunjeno s vrijednošću #VRIJ ili #VALUE. U tom slučaju, ako ne uspijete pronaći na kojem AOP-u je upisan razmak ili neki drugi znak koji nije brojevna vrijednost, popunite sva polja koja nemaju podataka nulama. U slučaju bilo kakvih problema s ovom Excel datotekom možete se obratiti djelatniku FINA-e u najbližoj poslovnici ili na besplatni telefon 0800-0080.

Office 2007 je sa sobom donio i podršku za nove formate datoteka. Radite li u Office-u 2007, program će Vam ponuditi konverziju u neki od novijih Office formata. Obavezno ovu datoteku ostavite u starom formatu bez promjena formata (verzije Excela u kojoj se datoteka nalazi). U slučaju da ste ipak prihvatili ponuđenu konverziju, kod snimanja Excel datoteke za predaju odaberite stariji tip Excela (Radna knjiga Excela 97 do 2003.). Korisnike često buni i mogućnost snimanja u verziji 97 do 2003 i 6.0. To je još stariji format koji isto tako ima nastavak .xls ali njegovo učitavanje nije podržano. Veličina popunjene datoteke u ispravnom formatu morala bi biti oko 700-800 kb. Ako je veličina preko 1 MB znači da ste je snimili u još starijem formatu (koji podržava i verziju 6.0/95).